

LANDROVER-TOCHT

'Met gewone auto's is dit niet verantwoord te doen'

Rien Nagel en Frits Küpers uit Winterswijk reden duzenden kilometers door China en India voor de *Dutch Round Table Tour for Children*. De Landrover-tocht is bedoeld om in meerdere landen ter plaatse te kijken wat hulpacties hebben opgeleverd. Onderweg stuurde Nagel indrukken naar Nederland.

PEKING • 'De aankomst in Peking was na alle verhalen een kleinere cultuurschok dan verwacht. Het is een moderne wereldstad met armoe en vervuiling, maar in het centrum absoluut modern. Er wordt voor de Olympische Spelen in 2008 enorm gebouwd. Wij trekken veel bekijks door ons tenue en vooral mijn postuur. We hebben langs de straat in een gaarkeuken gegeten. We worden ook door deze en gene aangesproken op onze lange neuzen en onze enorme lengte.'

TIAN JIN: 'De havenstad waar de Landrovers zijn aangekomen. Onze (Duitstalige) gids maakt een grapje: hij vroeg hoeveel inwoners Nederland heeft. Na het antwoord zei hij: *Das ist bei uns ein mittelkleine Stadt*'. Onderweg weer onder de indruk van de enorme bouwactiviteit. Het is onvoorstelbaar wat hier uit de grond wordt gestampt.'

CHENGDE: 'Het eten blijft een belevenis, al gaan we er langzamerhand aan wennen. Het kost weinig, af en toe zie je iets van de wijze waarop het bereid wordt en zou je de lust vergaan. Toch is de smaak meestal prima. We letten een beetje op verwarmde gerechten en dan gaan we ervoor. Over de sanitaire voorzieningen kan ik verwijzen naar de verhalen. Ze zijn allemaal waar. En dan zijn we nog maar net op weg.'

'Het verkeer is bijzonder. Het gaat best gedisciplineerd. Er rijden weinig auto's rond met schade. Toch krioelt het wel links en rechts langs elkaar. De voertuigen zijn zeer verschillend. Dure Duitse auto's en veel Chinese vrachtwagentjes, vaak driewielers, een overvolle laadbak met een in de openlucht zittende chauffeur voorop. Ze gaan met een ontgang de berg op en nog harder er weer af.'

XUANHUA: 'We hebben van-

avond gegeten voor €11 met zes personen. Het blijft verbazen dat deze prijzen mogelijk zijn voor een prima maaltijd, hoewel het gisteren weinig duurder was en nog beter. Het lijkt erop dat hoe meer de keuken te denken geeft, hoe beter het eten.'

'We komen door gebieden waar veel moslims uit Turkestan wonen, die via de zijderoute zijn meegekomen. Onze Han-Chinese gids waarschuwt dat we op moeten passen, de Han-Chinezen vinden dat de minderheden niet deugen.'

'De Chinezen lossen hun etnische problemen heel bijzonder op. Ze moorden ze niet uit, zoals op veel plaatsen in de wereld gebeurt of is gebeurd, maar ze deporteren er zoveel Han-Chinezen naar toe dat ze op die manier altijd de baas zijn. Dat is het voordeel van een totalitaire staat.'

LANZHOU: 'We komen in een miljoenenstad die tot de tien meest vervuilde steden ter wereld moet behoren, maar deze keer valt het mee. Ik spreek een student die een beetje Engels spreekt. Uit zijn verhaal, dat model kan staan voor veel jongeren, blijkt dat hij maar één droom heeft: hij wil naar *America*'

WOLONG: 'Ik ben wezen eten bij Emma Li, een Chinese vrouw die op een Westerse manier eten kookt. Dat wilden na ruim drie weken allemaal wel weer eens een keer. Dus we hebben lekker biefstuk met patat gehad.'

CHENGDU: 'We bezoeken een irrigatiesysteem van meer dan 2.000 jaar oud. Een ingenieus systeem dat nog steeds werkt en de streek welvarend heeft gemaakt. De toenmalige Chinese ir. Lely (hij heet toevallig ook Li) wordt met een tempel geëerd. Zijn vrouw ook, omdat zij bevorderd heeft dat er bruggen over de rivieren kwamen.'

TIBET: 'De douanier was in diepe rust verzonken en moest wakker worden gemaakt. De Chinezen hebben Tibet tot een 'autonome regio' gemaakt, om de illusie te versterken zijn er heuse grensformaliteiten toegestaan. Wij stonden allemaal in de rij om het felbegeerde stempel te scoren. Pas naderhand werd ons duidelijk dat het iets te maken had met lokale houttransporten. Gelukkig is het volstrekt onleesbaar en kunnen we voor thuis ons eigen verhaal erbij bedenken.'

'Onderweg komen we nomaden tegen, die in tenten op de hoogvlaktes leven.

Af en toe nemen we de gelegenheid te baat en maken contact. We mogen dan een kijkje nemen in een wereld waar we ons geen voorstelling van kunnen maken. Deze mensen leven met zo weinig en zijn daar ogenschijnlijk gelukkig mee. Ze houden hun yaks en leven van de producten van deze dieren. Op het eerste gezicht leven ze in grote armoede. Maar er is wel wat te zeggen voor de tradities van deze trotse mensen, die schijnbaar van niets en niemand afhankelijk zijn. Ze vormen een schril contrast met onze materialistische instelling, die in de stedelijke gebieden van China in hoog tempo wordt overgenomen.' 'De taal blijft een probleem waar we steeds beter mee leren omgaan. Heel belangrijke woorden leren we al, zoals een koud biertje bij het eten (Chinezen houden zelf van lauwwater): *piedjoe leng*, althans zo spreek je het ongeveer uit. Toch blijven er kleine interpretatieverschillen mogelijk. Zo ben ik naar de kapsalon geweest, alleen om haar te knippen. Ik heb met duidelijke handgebaren uitgelegd dat ik er een klein

beetje af wilde hebben. Daar ben ik in geslaagd, met dat verschil dat er een klein beetje is blijven zitten. Makkelijk op reis; de volgende keer kan het met de tondeuse.' 'We hebben twee passen (de Chola en de Mila, beiden boven de 5000 meter) genomen met de Landrovers. Met gewone auto's is dat niet verantwoord te doen. Boven de 4000 meter is het onderhoud aan de wegen niet zinvol vanwege de extreme weersomstandigheden en de *landslides*. Dat betekent slechte, modderige wegen en diepe kuilen. Stapvoets rijden met goed materiaal is de enige remedie.'

NEPAL: 'Andere geuren, ander landschap. We zijn van 4.000 naar 1.300 meter 'gevallen'. Het meest opmerkelijke zijn de andere mensen. Ze verzorgen zich heel anders, de kleding kleuriger en de mensen zijn naar mijn smaak mooier. Ze stralen grandeur en trots uit. De Chinezen zijn wat dat betreft erg georiënteerd op witte mensen en dan vooral Amerikanen. Hier hebben de mensen op het eerste gezicht althans meer eigen identiteit. Ondanks de grotere armoede, want

Nepal is één van de armste landen van de wereld.'

NEW DELHI: 'De afgelopen periode hebben we nader kennis gemaakt met het kleurrijke India. Dat woord wordt te pas en te onpas voor dit land gebruikt, maar het is een goede typering. De mensen besteden veel aandacht aan zichzelf en hun kleding en dat maakt dat er een kleurrijk straatbeeld ontstaat. Dat geldt niet voor iedereen, want er heerst hier veel armoede. Voor die mensen zijn zelfs kleren te kostbaar en ze lopen in vossen of nog minder rond.'

'Dat is meteen een groot verschil met China. Daar kwam armoede in die zin niet of nauwelijks voor. Zeker in retrospectief gezien is China veel verder ontwikkeld dan India.' 'Langs de hoofdwegen zien we een triest beeld van dit land. Het is hopeloos vervuild en de zichtbare armoede is hier en daar op een mensonterende wijze te zien. De Indiërs zelf proberen er via liefdadigheid iets aan te doen maar beschouwen het verder als gegeven. Het kastensysteem dat diep in de cultuur zit is daar mede debet aan. Als armoede je lot is dan valt daar niet veel meer aan te doen dan het te aanvaarden.' 'Toch valt op dat er meer gemechaniseerd is in de landbouw dan we in China zagen. Daar zagen bijna geen tractoren en hier zijn ze er in overvloed van gloednieuw tot stokoud. Wat dat betreft brengt dit land ons in verwarring. Voortdurend zijn we in verwarring of het nog wat kan worden met India of dat dit land reddeloos verloren is en zal het door vervuiling en een veel te hoge bevolkingsgroei ten onder gaan. Als optimist hou ik het graag op het eerste maar je moet wel al je positivisme aanspreken.'

'Gelukkig hebben we tussendoor onze projecten die ons moed geven. Natuurlijk is het een druppel op de gloeiende plaat. Maar het is een druppel die werkt in de omgeving waar wij onze schooltjes bouwen.'

'In New Delhi is een heel mooi project tot stand gebracht en hadden we zelfs de eer om de Nederlandse ambassadeur Niehe erbij te hebben. Dat geeft cachet in dit land waar de gevoeligheid voor rangen en standen veel groter is dan bij ons. Deze school is gesponsord door Rabodochter De Lage Landen en ze kunnen er trots op zijn. Er is met bescheiden middelen maar met een heel doordacht plan van een goede architect iets gebouwd wat jaren mee kan, want zelfs het begrip

duurzaam is gebruikt.'

'Van New Delhi hebben we een globale indruk gekregen. Het is een miljoenenstad met grote contrasten.

Brede boulevards en sloppenwijken, alles kun je hier zien. We moeten nog wennen aan de enorme hitte. Dagelijks temperaturen boven de 40 graden. Die temperaturen moeten binnenkort gaan dalen, want de moesson wil nog niet komen en die moet voor verkoeling zorgen. Wij zien er met

de Indiërs naar uit.'

HYDERABAD: 'Hier is de moessontijd aangebroken. We zijn de Steenbokskeerkring gepasseerd en bevinden ons nu formeel in de tropen. De moesson is later dan gebruikelijk, want de overheid begon al noodscenario's te ontwikkelen voor als de regen uit zou blijven, zoals een paar jaar geleden ook is gebeurd. Voor de voedselvoorziening is dat een ramp. Alle hindoegoden zijn aangeroepen om te zorgen voor regen en dat moet geholpen hebben, want de regen komt werkelijk met bakken uit de lucht.

De regen zorgt tevens voor welkome afkoeling. Het zijn nog niet eens de temperaturen die het hier zo onaangenaam warm maken. De luchtvochtigheid is zeer hoog. Dat maakt dat als je buiten bent je onmiddellijk gaat zweten en het zweet verdampst nauwelijks. Binnen de kortste keren ben je 'plakkerig'. Het is vooral een kwestie van je er niks van aantrekken en gewoon doorgaan.'

'De reis door India dreigt overigens wel te ontaarden in werken. De dagen zijn lang en vol gepland. De tafelaars die ons begeleiden en de vele projecten die we bezoeken vergen heel veel tijd. Voeg daar de vele Indische plichtplegingen bij en je bent van 's ochtends vroeg tot 's avonds laat in de weer.'

'Binnen de groep begint dat spanningen te geven. Sommigen vinden dat we te veel geleefd worden. Zeker degenen die niet vertrouwd zijn met de rituelen binnen serviceclubs hebben er moeite mee. Het is duidelijk dat wij in zekere zin 'gebruikt' worden tot meerdere eer en glorie van hun eigen activiteiten. Tot op zekere hoogte is dat niet erg, zolang de projecten er maar mee gediend zijn.

Het gaat om het dienen van de goede doelen en het hier en daar ontlopen van goedbedoelde maar overdreven Indische gastvrijheid. Dat laatste is voor de Indiërs een kwestie van eer en het luistert nauw en moet met veel

respect worden overlegd. Wij Nederlanders zijn daar van nature niet goed in. We vinden het al snel gezeur en willen de knoop doorhakken.'

S Nagel en Küpers reden van Peking via de Himalaya naar de Indiase havenstad Bombay. Daar rijden Robert Meenink (Winterswijk) en Aad Witteveen (Lichtenvoorde) in de Landrover via Dubai, Oman, Jemen, Saoedi Arabië, Jordanië en Syrië naar Turkije. Het derde team rijdt de wagen vervolgens van Turkije naar Nederland. In centraal-India is onder meer een onderwijsproject bekeken dat met Achterhoekse geld (bijeengebracht met inzamelingsacties van de Ronde Tafel nummer 42 (leden in Winterswijk en Groenlo) is gefinancierd.

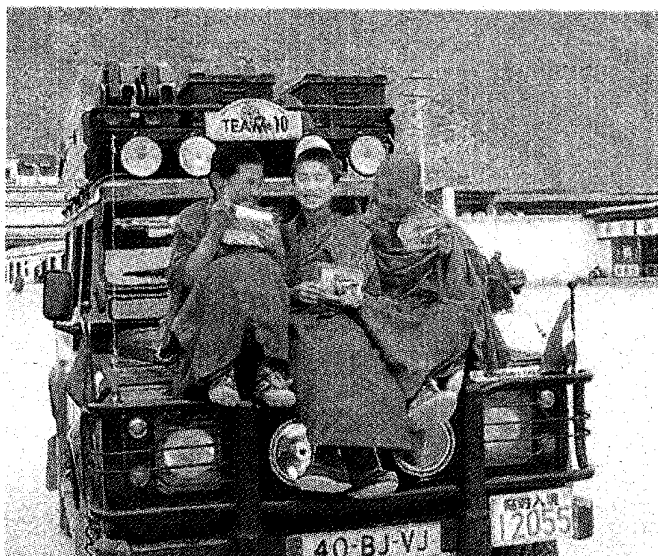

Op het platteland van China: een boer trekt een eg door het zand.

Foto's: Rien Nagel

'Onderweg komen we nomaden tegen, die in tenten op de hoogvlaktes leven.'

'We hebben twee passen genomen met de Landrovers. Met gewone auto's is dat niet verantwoord te doen.'